

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal lithuano na America do Sul
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. Kaina: 200 Rs.

Prenumeratos kaina:

Brazilijoj metams 12 milreisy, pusmečiui 6\$00
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 milreisy, pusm
8 milr.
Lietuvoje ir kitur užsieny metams 20 mlr pusmečiui 10

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADRESAS:
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

Lietuvių Šešos Brazilijoj Organas
redakcija: LIETUVIŲ ŠEŠOS BRAZILIJŲ
Atsakomasis redaktorius
Dr. Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinis Redaktorius
Stasys Vancevičius

Rankraščius redakcija taisy savo nuozifira. Nesu.
rankraščiu nesaugo ir savo lėšomis negražina
Už apmokamus skelbimus neatsako.

II-ti METAI.

SÃO PAULO, 1939 m. Rugsėjo - Setembro mėn. 19 d.

NR. 46 (567)

SOVIETŲ RUSIJOS KARIUOMENĖ ISIVERZĖ LENKIJON. JAU UZIMTAS VILNIUS. PAŅIKA EUROPOJE. LENKIJA JAU ZUVUSI. Kas bus toliau? Lietuvos likimas.

Suplanuotas Lenkijos padalinimas. Vilnius Lietuvai. Latvių ir estų padėtis labai pavojinga.

Paskutinėmis dienomis paulyje pasirodė naujos sensa-tingos žinios apie vokiečių rusų planus padalinti Lenkiją. Pagal tuos planus, Sovietų Rusija užimsianti Lenkijos Ukrainą ir Baltgudiją. Vokietija užims visą Lenkijos vakarų dalį, su koridorinm, šlovėnija ir kitais lenkų prancūzės kraštais. Tarp Sovietų Rusijos ir Vokietijos naujų sienų būsian- tios paliktos dvi nepriklausomas valstybės, būtent: Pietinė maža, apkarpyta, su 15 milijonų gyventojų Lenkija, kuri bus po vokiečių prolektoratu, panašiai kaip da-

bar Slovakija. Šiaurėje BUSIANTI PALIKTA NEPRIKLAUSOMA LIETUVA IR JAI PRISKIRTAS VILNIAUS MIESTAS BEI KRAŠTAS, KURĮ NUO 1920 METŲ TURĖJO UŽĖMĘ LENKAI. Latvija ir Estija užimsianti Sovietų Rusija, kad turėti laisvą išėjimą į Baltijos jūrą. Sovietai ir vokiečiai palieka vidury Lenkiją ir Lietuvą tam, kad neturėtų bendrų sienų. Jei ištikrųjų šis Lenkijos padalinimas įvyks, tai Latvijos ir Estijos nepriklausomybei grėsia didžiausias pavojus.

Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, kuris sekmėnigai ir išmintingai vadovauja Lietuvos valstybei šiuo sunkiu ir pavojingu momentu.

Vilnius teks Lietuvai?

Viso pasaulio lietuviai su dideliu džiaugsmu sutiko spaudoje plačiai skelbiamas žinias, kad tikroji Lietuvos sostinė Vilnius, po galutinio Lenkijos užkariavimo ir padalinimo turės atitekti Lietuvai. Lietuvos Vilnių grąžinti vokiečiai. Sakoma, kad Sovietai šiam pasiūlymki n-

ra priešingi. Jei Lietuva šitokiam milžiuniškam pasaulio sukūry išliktų nepriklausoma ir dar jai būtų grąžintas Vilnius, tai būtų tikras stebūkas ir išsipildytų visos lietuvių tautos amžinas troškimas bei svajonė dėl sostinės Vilniaus.

Ministro Pirmininko Černiaus Pareiškimas.

Telegramų agentūra „Havas“ iš Kauno praneša, kad Lietuvos Ministras Pirmininkas gen. J. Černius pareiškė, jog Lietuva turinti teritorialinę ginčą su Lenkija dėl Vilniaus krašto, tačiau nepretenduoja jį spresti ginklu. Lietuva ginčą nori išspresti tai-

xiu būdu. Sovietų Rusijai isiveržus į Lenkiją Lietuva ir toliau laikosi neutraliai, lankdama kas bus toliau. Taip pat pranešama iš Kauno, kad Lietuvoje su dideliu pasitenkinimu sutikta žinia, jog Sovietų Rusija garantavusi Lietuvos neutralitetą.

Smarkios kautynės prie Siegfriedo Linijos.

Naujausias žinios praneša, kad sąjungininkų kariuomenė, išsijungusi užimtoje vokiečių teritorijoje prie Siegfriedo linijos. Vokiečių kariuomenė ir aviacija didžiausiu smarkumu puolė sąjungininkus, tačiau jų nepajudino vietos. Prancūzų ir anglų kariuomenės labai greitai išvirtino Saaro srities ir ruošiasi suduoti lemiančią smūgį Siegfriedo linijai. Vokiečiai skubiai siunčia kariuomenės, bijodami sąjungininkai nepralauž-

ty Siegfriedo linijos. Naujausias žinios praneša, kad anglų ir prancūzų aviacija smarkiai bombardavo kai kurias Siegfriedo tvirtoves, padarydama daug nuostolių. Sąjungininkų kariuomenė jau užėmusi apie 1000 kv. kilometrų vokiečių teritorijos visai prisiartinio prie pirmųjų Siegfriedo tvirtovių. Prancūzų kariuomenė jau užėmė beveik visas Saaro srityje esančias vokiečių anglų kasyklas.

Sovietai užpuolė Lenkiją.

Laikraščiuose jau buvo plačiai rašyta, kad tarp Hitlerio ir Stalino yra slaptas pasitarimas pasidalinti Lenkiją. Ir iš tikrųjų, įpasirodė, kad tie spėjimai buvo nebe pagrindo. Praeitą sekmadienį, 6 val. iš ryto Europos laiku, ant baigiamos naikinti Lenkijos užpuolė ir Sovietų Rusijos kariuomenė. Sovietų kariuomenė ne įsiveržė į Lenkiją visu pasieniu ir nesutikdama stipresnio pasipriešinimo per dvi dienas užėmė didelę dalį Lenkijos. Sovietų kariuomenė užėmė Vilnių ir daug kitų miestų rytų Lenkijoje. Prie Lietuviškos Brastos (Brest-Litovsk) Sovietų kariuomenė susitiko su vokiečiais. Rugsėjo 19 dieną tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos prasidėjo derybos dėl bendrų sienų nustatymo ir galutinio Lenkijos padalinimo. Toks sovietų žygis sukėlė tikrą paniką visoje Europoje. Dabar daromi visokie spėjimai dėl Stalino ateiščių, tačiau nieks tikrai nežino ar Sovietai pasitenkins tik da limi Lenkijos, ar stos į karą Vokietijos pusėje su anglais ir prancūzais. Sovietams įsiveržus Lenkija jau baigiama sunaikinti. Lenkijos valdžia pabėgo į Rumuniją. Vokietija skelbia, kad Lenkijos valstybė daugiau nebeegzistuoja.

A situação dos países Bálticos.

— A entrada das tropas russas na Polonia provocou o recrudescimento das inquietações na Estonia e na Letonia, que tambem temem uma invasão russa. Importantes concentrações de tropas são assignaladas nas fronteiras dos Estados Bálticos. Noticia-se que o trem directo Moscou-Riga não chegou hontem. — O governo lituano convocou hoje novas classes de reservistas, decretando a mobilização geral na fronteira com a Polonia. O governo declara que essas medidas são de pura precaução, não visando de nenhum ataque, embora territoriaes a resolver, como por exemplo, o de Vilna. — Reali ou se esta manhã uma conferencia na legação da França em Kaunas, della participando os representantes da França, Inglaterra e Polonia.

Varios telegrammas.

Os circulos officiaes francezes e inglezes receberam com grandes reservas a noticia da invasão da Polonia pelas tropas russas. Não se acredita, entretanto, que a U. R. S. S. pretenda intervir na guerra ao lado do Reich. — Registrou-se violenta explosão no edificio da Policia Central de Berlim. Os funcionarios da policia não informaram nada sobre o desastre, assim como sobre a explosão occorrida hontem no Ministerio da Aviação do Reich. — Informam de Berlim que e Russia acaba de reconhecer "de jure" e de "de facto", a Slovaquia como estado independente. A notificação foi enviada ao governo slovaco por intermedio do embaixador russo em Berlim, sr. Schwartzew, que a entregou ao ministro slovaco na Alemanha. — Os jornaes de Paris falam na existencia de um accordo teuto sovietico sobre a absorção dos Estados Bálticos pela Russia e assignalam agitações na Ucrania e na Hungria provocadas por agentes estrangeiros.

Japonų -- rusų karo paliaubos.

Rugsėjo 16 dieną Japonijos ambasadorius Maskvoje pasirašė sutartį su Sovietų užsienio reikalų komisarų Molotovu, kurią einant sustabdomi mūšiai tarp Mongolijos ir Mandžurijos. Sovietų Rusija sutiko japonams palikti jų užimtas sritis. Taip pat Sovietai paliko Japonijai laisvas rankas veikti Kinijoje. Šis Sovietų su Japonija susitarimas sukėlė didelę paniką Kinijoje. Mat, anksčiau kiniečiai gaudavo stiprią paramą iš Sovietų, bet dabar po šio susitarimo kiniečiai palikti likimo valiai ir be abejo, kad jie bus priversti vergauti japonams, nes bepašalinės paramos kiniečiai negalės ilgai laikytis prieš gerai apginkluotą ir tvirtą japonų kariuomenę. Sovietų susitarimas su japonais paliko laisvas rankas sovietam veikti Europoje.

Lenkijos valdžia pabėgo į Rumuniją.

Vokietijos—Lenkijos karas eina visai prie galo. Sovietų Rusijai užpuolus Lenkiją išlites pusės, lenkų valstybės likimas jau aiškus. Lenkija baigia visiškai ir visuose frontuose pralaimėti karą. Vokiečių ir Sovietų Rusijos kariuomenė baigia užimti visą Lenkijos teritoriją. Rugsėjo 18 dieną pabėgo į Rumuniją. Rumunija davė sutiški maį priglauti Lenkijos valdžią. Užsienių diplomatai Lenkijoje taip pat išvažinėjo į užsienius.

As tropas rusas ocuparam Vilnius.

— De Riga annuncia-se que as tropas russas ocuparam a Vilna, avançando quasi sem encontrar resistencia, effectiva. O avanço teria attingido a uma profundidade de 100 kms. da fronteira rumena até Pinsk.

VISI PAS LITUANIECIUS!

Ši Sekmadieni lituaniečiai kviečia visą lietuvių visuomenę pažiūrėti jų spporto varžybų. Varžybos ivyks Santo André, Rhodia aikštėje, prie geležinkelio stoties. Sporto varžybos tęsis per visą dieną.

Juodoji Prancūzų Armija.

Kolonijalinė armija padėjo Prancūzijai laimėti Didįjį Karą.

Taikos metu Prancūzijos kolonialinė armija yra apie 200,000 vyrų. Šiaurės Afrika /Tunisai, Alžyras ir Maroko/ duoda apie pusę šio skaičiaus o kitą pusę sudaro Prancūzijos puslankio, ir Vakarų Afrikos gyventojai ir mažesnės dalys — stovinčios Indo Kinijoje ir Madagaskare — tų sričių gyventojai.

Prancūzų Vakarų Afrika turi 14,000,000 gyventojų, iš kurių jei būtų reikalus, galima sudaryti 900,000 vyrų armiją. Ta pati teritorija yra apgyventa įvairių rasų žmonių: šiaurėje ir vakaruose gyvena maurai, pietų vakarų pajūryje gyvena senegaliečiai, dykumose tarp Timbuktu ir Bilmos — tuaregai, o kitose šalyse daugiausia negrai. Visos šios tautos dar turi mažesnių savo giminių.

Be abejonės, tai yra rasų ir tautų konglomeratas, kuris niekuomet nebuvo politiniai vieningas ir neturėjo bendros kalbos. Del to apie 15,000 prancūzų kolonijų valdininkų ir kareivių lengvai gali valdyti šį didelį žmonių rezervuarą. Jie bando tame chaoso įvesti tvarką.

Kaip Europoje taip ir tenai karuomenės gydytojai tiria negrų naujokų sveikatą ir žiūri ar jie tinka karo tarnybai. Apie 50 nuosimėjų jų randama tinkamų karo tarnybai. Šis skaičius netinkamų negrų atrodo labai didelis. Bet tas skaičius Afrikai yra visai normalus. Blogas maistas ir blogos gyvenimo sąlygos, namai kuriuose žmonės gyvena kartu su gyvuliais, ir yra svarbiausios priežastys, dėl ko didelis negrų skaičius netinka karo tarnybai. Be to juos kankina daug ligų: druzgys, raupsai ir venerinės ligos kurios tenai dažnai siaučia.

Tačiau nežiūrint to, gimimų ten esti tiek daug, jog kiekvienais metais į naujokų ėmimo komisiją stvoja apie 200,000 negrų. Be to, didelė dalis jų visai nesirodo. Jie pabėga, o Afrikoje pasislėpti labai lengva.

Per Didįjį Karą prancūzų Vakarų Afrikos negrai gana noriai ėjo į prancūzų armiją. Jie atsiliepė į Prancūzijos šaukimą padėti jai kovoti. Bet pasibaigus karui, kai buvo pasiekta pergalė nebuvo lengva tiems paprastiesiems žmonėms suprasti, kam dabereikia tokios kareivavimo sistemos, kurią jie laikė bloga. Tad nestebėtina, kad sen tai tai ten buvo kilę riaušiai. Naujokų ėmimo komisijos pasirodymas negrų kaimuose kai kur primena dienas, kai vergų pirkliai lankydavo negrų kaimus.

Britų Nigerijos gubernatoriaus oficialiam pranešime konstatavo, kad toji kolonija yra 2 milijonai žmonių, kurie atbėgo iš Prancūzijos kolonijų nenorėdami tarnauti armijoje. Apie pusę milijono negrų pabėgėlių yra Ivory ir Aukso Pakrantėse.

Tačiau prancūzai neima į kariuomenę visų ir tinkančių jai vyrų. Atrodo, kad tai daroma dėl finansinių sumetimų. Kiekvienais metais į armiją paaimama tik apie 400,000 negrų. Likusieji naujokai paliekami valdžios dispozicijai — kolonialistams ir "viešiesiems darbamams, kurie ištikrujų ne siskiria nuo moderniosios vergijos. Iš tikrųjų, tokius darbus dirbą negrai per dieną gauna tik 1 franką ir 50 centimų algos.

Tose srityse, kur negrai yra daugiau civilizuoti, atvykusi naujokų ėmimo komisija, visus kandidatus randa ant žemės kaime. Komisija patikrina jų sveikatą, užregistruoja jų amžių, šeimą ir t.t. Moterys ir vaikai taip pat stebimai ceremonijas. Mat, vietiniai gyventojai laiko sau garbę, jei šeimos yra kareivinės.

Prieš išvykstant iš namų naujokui leidžiama praleisti kurį laiką su savo žmona. Jis paprastai esti apsirengęs menka uniforma, o ji savo trumpu žolių sijonėliu.

— Tarnauk gerai savo kraštui, neužmiršk manęs ir grįžk sveikas — sako ji.

— Tai jis atsako: — Būk gera mano giminei, kaip aš tau iki šiolėi

Ukrainu Vargai „Sidabrinė žemė“.

Kasdieną randame ne vien ukrainių, bet ir kitų valstybių spaudoje įvairių žinių apie „Sidabrinės žemės“ (taip ukrainai vadina karpatų Ukrainą) ekonominius, kultūrinius, religinius ir politinius santykius su savo kaimynais ir pavergėjais — vengrais.

Kaip žinome, Karpatų Ukraina dabar yra Vengrijos Valdžioje, o ją reprezentuoja Vengrijos parlamente ukrainų pasiuntiniai, kurių nors ir nedidelė įtaka, bet jie gali ginti Karpatų Ukrainos žmonių teises.

Ponų rūmuose (senate) yra paskirti du nariai dr. Kaminskij ir kanauninkas Ilnickij. Ukrainų spaudos tvirtinimu, šie atstovai esą ištikimi ir paklusnūs vengrų tarnai ir savo tautos teisių jie negina ir ja nesirūpiną.

Pagal Vienos sutartį į Budapeštą paskirtas dr. Pišta Fencyk, kuris priklauso rusų patrijotų ir veikėjų frontui, o 1939 m. balandžio mėn. paskirta į Vengrijos seimą iš Karpatų Ukrainos 9 atstovai kurie yra visi vengrų rusų politinės minties šalininkai. Jų politinę kryptį apibūdina „Novyj Čas“ /Love/ taip: „Tu rusine, nes nei maskolius, nei ukrainas, bet esi vengro-rusinas, taigi tu nežiūrėk nė į Maskvą, nei į Kijevą bet tik į Budapeštą, nes tenai mūsų upės plaukia“. Jie skelbia ir visur propaguoja, kad rusinui „nereikia knygos, bet tik duonos ir lašinių“.

Karpatų Ukrainai valdyti Vengrijos vyriausybė paskyrė komisarą, b. v. ministrį Lj. Perenčij. Pirmuoju šio komisaro patarėju buvo Andrius Brodij, bet vėliau jis atsiskakė. Dabar jo vietą užima, kaip rašo ukrainų spau-

buvau geras!

Po dviejų metų toke kareivi grįžta atgal į savo kaimą. Jei jo žmona, dėl nesutikimų šeimoje ištekdėjo už kito vyro, jis gali vėl ją atsipirkti. Mat eks-kareivis yra pakilęs į aukštesnį socialinį sluoksnį ir gali gauti — kiekvieną jam patinkančią moterį.

da, kitas M. Demko. Kultūrinį reikalų referentas Julius Maryna, o administracinių dr. Aleksandras Beskyd. Šių žmonių rankose ir yra Karpatų Ukrainos žmonių likimas.

Ukinu atžvilgiu Karpatų Ukraina dabar yra labai sunkiose sąlygose. Kovos su čekais ir vengrais kraštą labai sunaikino: buvusieji fabrikai sugriauti, darbai miškuose sustabdyti, bedarbių skaičius ir skurdas nuolat auga.

Negeriaiu atrodo ir kultūriniai reikalai. Ukrainų mokytojai atleisti, gimnazijos ir mokyklų uždarytos, mokesčiai už mokslą pakelti ir tuo užkirstas kelias sodžiaus vaikams į mokslius: mokyklų vadovėliai, bibliotekos ir šiaip įvairios mokslo priemonės sudėgintos. Be to, užginta viešai vartoti ukrainų kalbą ir visur įvesta vengrų kalba.

Ukrainų užkariautojai vengrai stengiasi ir ukrainų bažnyčią įkinkyti į nutautinimo politiką. Jau yra išleistas įsakymas, kad evangelija turi būti skaitoma tik vengrų kalba! Ukrainų tauta į šiuos vengrinimo mėginimus atsako bažnytinio religinio gyvenimo vengimu.

Be to, vengrai, kaip rašo „Novyj Čas“ ir „Dilo“, įsakę yra po kiekvienų mišių atkalbėti maldą tokio turinio: „Gerasirdis Dievas išlaisvinaus iš 20 metų čekų jungo ir keturių mėnesių ukrainų teroro“.

Be to, kaip žinome, prieš kiekvieną akciją gimsta dar stipresnė reakcija. Prieš spaudimą gimsta dar smarkesnis pasipriešinimas, užsispyrimas. Ukrainai, pagyvenę savo „Sidabrinę žemę“ laisvuojų gyvenimu, smarkiai priešinasi vengrų priespaudai, o jų tautinis susipratimas diena diena auga ir auga. Vengrai valdė daugiau kaip 1000 metų Karpatų Ukrainą, bet nutautinti nepasisekė, nors vartojo įvairias priemones.

Ukrainai labiausiai nekenčia vengrų ne vien už tai, kad jie jų „Sidabrinę žemę“ pavergė ir išardė jų besikuriančią valsybę, bet dar už tai, kad Didžiojo karo metu

Naujos konstrukcijos laikrodžiai.

Kiek seniau laiką skaičiavo davome dvylikos valandų sistema. Turėdavome dvyliką valandų prieš pietus ir dvyliką valandų po pietų. Patogumo sumetimais dabar vis plačiau praktikuojamas dvidešimt keturių valandų laiko skaičiavimas. Prie to ėmė prisitaikinti jau ir laikrodžių gamintojai. Jie laikrodžių skritulius tebedalina dar į 12 dalių, bet dalis pažymi skaitmenimis jau ne tik nuo 1 iki 12, o ir nuo 13 iki 24. Be to, yra jau tokių laikrodžių, kuriuose skaitmenys 1—12, pralinkus antrai pusei, vėl pastarodo šiuų vietoje. Tačiau iš tekių laikrodžių didelės naudos dar nėra. Del to jau kuris laikas ieškoma būdų pagaminti visais pozicijais tikrai praktiškam laikrodžiui. Kaip praneša „Kurzberichter-tatter“, šią problemą dabar jau tenka laikyti išspręsta. Viena sveicarų firma jau pradėjo gaminti naujus originalios konstrukcijos laikrodžius kurie dabartinius šios rūšies instrumentus pralenkia visa eile gerų savybių.

Tie naujieji laikrodžiai pirmiausia skiriasi nuo dabartinių, kad turi po vieną rodyklę. Kiekvieno tokio laikrodžio rodyklė rodo ne valandas o minutes. Kiek esama valandų galima patirti iš ekrano, įrengto kaip tik toje vietoje, kur yra dabartinių laikrodžių skaitmuo 12. Ekране parodomos tiktais ektros valandos, o minutes tenka suvokti pagal rodyklę. Rodyklė apsisuka lygiai per 60 minu-

vengrai tūkstančius ukrainų /ir net mažų vaikų/ iškarstė... Todel nenuostabu, kad visa ukrainų spauda sutartinai, be pažiūrų skirtumo, visu smarkumu puola vengrus ir rengia jiems kerštą. Ji rašo šitaip: „Jokiu būdu nepavyks vengram užkariati Karpatų ukrainu dvasios. Gali jie daryti ką nori, jų bausis režimais jau dabar Budapeštinieki neapadės. Priešingai, dar labiau mūsų sustiprins tautinę sąmonę „Sidabrinę žemę“.

„A.“

čių. Kad galima būtų tes lengviau suvokti, džio skritulys yra suskaidytas į 60 dalių, o dalyk mėtosis nuo 1 iki 60. Na ekrane viena karpa, praslinkus 60 minučių, muo ekrane keičiasi iki 23. Pasibaigus 60 ketvirtai valandai, ekrane sirodo 0. Vadinasi, kiek valandų ir pagal rodyklę tiek minučių. Po 60 ekrane „šoksta 1, rodo valandą, ir t. t., vėliau valandų. Naudotis tokiu rodykliu, kaip teigia laikraštis, yra visiškas rastas dalykas. Neabejoj kad šie laikrodžiai greičiau paplis po visą dabartinius laikrodžių venimo visiškai išstumti.

Lėktuvai - lėktuvai.

Dunsseldorfe pradėti mažyčiai lėktuvėliai, dinti lėktuvais — lėktuvai yra aprūpinti dviejų AJ motorais, sveria 500 gramų ir gali nuskristi valandą 140 kilometrų, dami ligi 400 metrų. Būdamo jais galima paskristi daugiau kaip 600 kilometrų. Šių lėktuvėlių eksploatacija yra gana pigi, nes per dieną jie suvartoja tik 10 benzino. Manoma, kad lėktuvai bus pradėti naudoti privatus verslo reikalams. Vienas toks lėktuvėlis kaštuoja Lietuvos gaisrą apie 10,000 litų, taip piginės net už vidurinę automobilį.

— Būk teišus prieš pildyk ką esi jam palabū kitaip išmokysi ji meluoti. Neįeškok sau garbės negarbei. Mes esame pasiryžę kad būtume laimingi, bet pildyume savo pareigas.

Kaip baltieji išigalėjo pasaulį.

(Pabaiga.) Baltųjų išigalėjimas pasaulyje galima sakyti, prasideda tik po Amerikos atradimo (Amerika buvo atrasta Kr. Kolumbo 1492 metais). Abiejose Amerikose gyveno įvairios indėnų tautos ir giminės kurių kai kurios buvo pasiekusios net labai aukšto, pažyginant, kultūros laipsnio. Bet baltieji vis dėlto savo techniniu apsiginklavimu pralenkė indėnus, ir todėl juos ėmė nugalėti. Taip pamažu baltieji ėmė užkariauti Ameriką, vis labiau ir labiau pavergiant vietinius gyventojus, gelt, rasė indėnus. Pirmiausia buvo užkariauta Pietų Amerika. Čia buvo pažymėtos dvi indėnų tautos, kurios anuomet buvo jau aukšto kultūros laipsnio, tai — actekai Meksikos valstybėje ir inkai

Peru valstybėje. Meksiką nukariavo ispanai, vadovaujami Kortesio (Cortez) 1519 — 21 metais. Paskutinis actekų imperatorius Montezuma žuvo mūšiuose. Nugalėjus actekus, į Meksiką ėmė plūsti tūkstančiai ispanų ir kitų baltųjų, daugumoj įvairių nieka dėjų, kurie norėjo greitai laiku prisiplėsti turtų. Iš Meksikos į Ispaniją buvo gabenamū nuolat pilni laivai aukso, brangenybių ir šiaip įvairių daiktų. Ispanija lobo, o Amerika buvo nuplėšiama. Indėnai bandė tam priešintis, bet visuomet būdavo geriau ginkluoti baltųjų nugalėti. Antroji kultūringoji indėnų tauta, inkai, gyvenę Peru valstybėje, buvo nukariauti taip pat ispanų vad. Pizarro. Tai buvo maždaug 10 metų po Meksikos nukariavimo. Čia per mūšius taip pat žuvo

paskutinis inkų imperatorius Atahualpa (1533 met.). Turtin-gasis Peru pateko į ispanų rankas. Ir kitos visos Pietų Amerikos žemės anksčiau ar vėliau buvo užimtos ispanų. Indėnai visur be pasigailėjimo buvo naikinami. Ispanai ėmė pradžioj nukariauti ir Šiaur. Ameriką. Bet čia vėliau įsiveržė prancūzai, ir beveik visą S. Amerika atiteko prancūzams. Nao prancūzų vėliau dalį Amerikos pasigrobė Anglija (dabartinės Jungt. Amerikos valstybės). Ir čia su indėnais ėje nuolatinės kovos, gana gražiai aprašytos įvairiose romanuose, pavaizduojančiuose ano meto baltųjų ir raudonųjų susirėmimus. Taip visa Amerika pateko baltiesiems. Šiandien čia senųjų šeiminių indėnų tik likučiai bėra like.

Baltieji ėmė užimti ir at-rastąsias salas Didžiazjame vandenyne. Pagaliau buvo atrastas paskutinis žemynas — Australija, kuri visa atiteko Anglijai. Ir dabar visa Australija ir visos Didžiojo

vandenyno salos yra valdomos baltųjų. Paskiausiai europiečiai ėmė veržties Afrikon ir Azijon. Mat, prapatę grobti svetimas žemes Amerikoje ir Australijoje, turėdami iš to milžiniškų pajamų, europiečiai negalėjo iškęsti ir palikti ramybės beveik pašonėnė gulinčių Afrikos žemių. Visus tuos kolonialinius karus, vestus Afrikai užgrobti, suuku čia būtų išskaičiuoti. Tik tiek pažymėtina, kad per praeitąjį XIX amžių visa Afrika buvo pasidalinta baltųjų: anglams atiteko didieji sritys Pietų ir Rytų Afrikoje, belgai užėmė didelę dalį Vid. Afrikos (Kongo), vokiečiai — Kamerūną, žemės Vid. ir Rytų Afrikoje, kurios po Didž. karo daugiausia atiteko anglams, prancūzams — Sahara, S. Afriką ir t. t. Tik viena Abisinija iki šiol dar nebuvo pagrobta. Beveik panašiai buvo ir Azijoje, kur Indiją užviespatavo anglai, Indo Kinus — prancūzai, didžiasias salas — olandai, portugalai, Sibira, Turkestaną — rusai ir t. t.

Zymiai pranešant savo kultūra spalvotąsias tautas, baltiesiems pasaulį užkariuoti nebuvo taip jau sunku. Tai buvo praetyje. O ateity? Niekaš žinoma, negali ateties žinoti, bet kaip jau šiandien pranašaujama, baltųjų viešpatavimui ateity rimtai ims gręsti pavojus. Ar išsilauks baltieji, ar jie pasiduos spalvotosioms tautoms, parodys ateitis. Tačiau, kiek šiandien galima spėti, ta ateitis yra žymiai palankesnė spalvotosioms tautoms, bet ne baltiesiems.

Le Roy

— Ba isus yra neturėdažnai nusmelkia dvasią, bet tai yra tik rės vėjo pusteļijimas, padaro žmones vikipaminkštas, švelnus vakarjelis supa mus į lotosų gą.

— Zmonėms pajėgų ta — trūksta tik valios. Viktoras Filip

— Tuščios galvos dažnai turi labai pilną ir patį darbininką.

— „Gyvenimo nuobodulys serga uk ue, kuriuose sioji prasme dažnai viename tam tikrame je, visa kita yra tik pabaiga ir daugybė smul-tai įdomių tai nuobodulio mozių.

Piroznikova

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala i) Tel. 2-0226 S. Paulo.

Daktaras

A. Jazara-Snege

askvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve
nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 3 - 7 v. v.

DEIRA PORTO GERAL 12 sob. (kampas Boa Vista ir 25
Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5
kšte. Tel. buto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

DR. WLADIMIR DETHIMÉ
Rua Direita Nr. 36 Tel. 2-6255

10000 Svetimšalių registracija su „carteira de
dada“, modelo 19 su gyv. vietos atesiatu.

Daro dokumentų vertimus į interiera, prisiučiant nu-
siversti dokumentus ir 25\$000 pinigais.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER
BACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy
ymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir
GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro
sus. Egzema, kojų prakitavimas, cukraus liga. Ben-
sus gydymas anemijos, Hiesumo, negalavimų, lytiško sil-
pumo ir t.t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444
Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos
vakaro. Tel. 5-4175. Kviečiamas VYKSTAJ NAMUS BET
KURIA VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žė-
tės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai
ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.i
Tel. 2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v
KALBA LIETUVIŠKAI.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbų greitai, sąžiningai, gražiai, punktuale. 1 p
sau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode-
LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa-
rinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SA-
GOMIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Seniausią lietuvišką si-
vyklą mūsų kolonijoje.
Medžiagas perka dide-
mis partijomis, todėl ir
siuvamai mūsų siūvyk-
lėje pigiau, kaip kitur.
Taip pat turime gatavų
rūbų ir keitinių vilno-
si medžiagos po 38\$
avilno nės — 18\$000
rim) medžiagos kel-
tis nuo 6\$500.

ALFAIATARIA
KAUNAS

Didelis pasirinkimas gatav hdarbinių rūbų.
Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS
vykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo
(prie Sorocabano st.)

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Atlieka iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak-
tų, visokių liūdijimus ir t. t.

Atlieka įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha-
doms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS, GONOREJA VIŠOSE STADIJOSE
GYDOMA MODERNIAUSIAIS BŪDAIS
KAINOS ŽEMOS. Patengvina mokėjimo
sąlygas.

PARÃO DE IAPETINGA, 242 3º and
Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

**DĒL SVETIMŠALIŲ REGISTRA
CIJOS IR „KADERNETU“.**

Einant įstatymų N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji
svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių
metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti
„carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasisku
binkite dabar tuoju užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą“.
„Kadernetą“ su registracija, pasų vertimais ir visais
kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik

70\$000.

Interesanui reikalinga tik išsiimti „atestado de re-
zidencia“ iš vietinės policijos deligacijos.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Krei-
pantis pas mus nesugausite laiko ir sutaupysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liūdy
mus (certidão da policia maritima) iš Santos
ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų
reikalais kreiptis į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes
474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agen-
cia Ralickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. į
„Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 7 iki 9
val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São
Pauly, su daugelio metų prak-
tikos. — Blombuoja dantis
už 10\$000 su parcelana, arba
sidab ru.—Darbas garantuotas

Trau kia dantis be skausmo už
5\$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaiga
„BERNARDO“
Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto
grafijų srity. Specialybė pa
didinime, o taip pat su da-
žais.

Darbas greitas, sąžiningas
ir pigus. Vyksta į namus fo
ografijų reikalais. Daro iš
otografijų naujas.

ARTHUR SCMDT
Rua S. Caetano, 447 (sen
nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 yra
žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ
MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBA S GREITAS IR
SAŽININGAS. Prie siūvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius,
kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siūvykla atidarė
skyrių ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida.
atlieka visus spaustu- Užeikite įsitikinti
vės darbus.

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3433

PASU, METRIXIKU IR DOKUMENTU VERTIMAI
TIK 8\$800

Priimami vertimai iš ivairiausių kalbu pasai, metrikai
ir kiti ivariu rusiu dokumentai.

Siunciami vertimai ir i provincija. Kas gyvena pro-
vincijoje ir nori pasidaryti paso ar dokumento vertima,
turi registruotu siuntiniu atsiusti pasa ar dokumenta, ir
13\$500 pinigais uz dokumento vertima, jo patvirtinima
pas notara ir uz persiuntimo islaidos.

Isversta ir pavirtinta, vertima, siunciamo atgal regis-
trutu siuntiniu.

Vertimu reikalais kreipti ir pinigus siusti siuo adresu:
„LIETUVIS“ RUA BANDEIRANTES, 474 - CAIXA
POSTAL 1764 — S. PAULO.

Laivokortės i Lietuva ir iš Lietuvos
pigiausiomis kainomis

Duodame patarimų visais išėvybės klausimais. Negalintiems atvykti
į São Paulo į užklausimus atsakome raštu. Rašyt galima lietuviškai
arba kuria nors kita kalba. Darome pinigines perlaidas į Lietuvą li-
tais per Lietuvos Banką. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą
svetimą valiutą geriausiomis kainomis. Patarnavimas greitas ir
sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO
E CIA

Ikurta 1900 m.

Rua Maua 207 kamp. rua Conceicao prie pat Luz st

Istaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbam
lietuviškai. Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro, sekmadieniais tik
ligi 12 val.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO
Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo
2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA
Rua Barão de Itapetinga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-0715

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIFE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dmi
Taiso, dažo ir nikeliuoją motociklus ir jų dalis. Da
greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų
toeiklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite
kinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stam
bią nuolaidą.

Lietuvių Dėmesui

SIUVYKLA

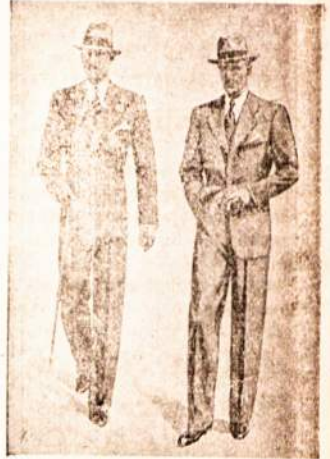
„RŪBAS“

Siuvami rūbai sulig naujau
sia mada, darbas atlieka-
mas diplomuoto ir su dide-
ę praktika siuvėjų. Darbą
atlieka sąžiningai ir už jį
atsakau. Didelis pasirinki-
mas įvairiausių medžiagų;
galima kreiptis iki 9 val. v.
r sekmadieniais.

Atsakomasis siuvėjas

JONAS ČIŽINAUSKAS

67 Avenida Zelina 67

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Efigenia)
Tel. 4-0316]

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika
Visiškas gonorejos išgydymas per 10—15 dienų su garan-
tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-
dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Centra
do Brasil, C.A.I.C skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo
mokeštį didelį daržą — abacara — kur yra tūkstančiai šių
medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, La-
ranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo-
damos geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalis
daržų su geru malkų mir kų, kurį galima parduoti po 500 reisy
metrą. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo.
Sekmadieniais teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo
krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA

„VILNIUS“

ava vyriškus ir moteriškus rūbus
stiumus, paltus ir t. t.
džiausias įvairių medžiagų pasi-
rkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK
O 20\$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siūvyklo-
 galite pasisiūti rūbus ir neturėda-
 ai pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius:

Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita
3027. Tel. 2-8554 60. Tel. 4-5015

Pats žinok ir kitam
pasakyk, kad „Lietuvis“

vienintelis lietuviškas laikraštis Pietų Ameri-
koje, kuris duoda daugiausia domių žinių ir
vsuomet rašo teisybę.

SKAITYK IR

PLATIN
„LIETUV“

Gerai pelnysi tip

paskelbes savo bizni

„Lietuvio“ skylytse

Ivairios žinios

Peikia Lenkijos kariuomenės vadevybę.

Vienas žymus italų žurnalistas lenkų — vokiečių fronte, aprašydamas vykstančias Lenkijos teritorijoje kovas, pažymi, kad lenkų kariuomenė ir jaunesnieji karininkai labai nusiskundžia dėl netikslios aukštosios lenkų karo vadevybės. Minėtas žurnalistas rašo, kad Lenkija turėtų si labai daug gerų ir modernių ginklų, drąsiai ir pasi ryžusiai kovoti už Lenkijos

laisvę kariuomenę, tačiau aukštoji karo vadevybė nemo kėjusi gerai orientuotis ir ir per dvi savaites atidavė vokiečiams beveik pusę Lenkijos teritorijos su svarbiausiais pramonės ir kultūros centrais. Jei Lenkija būtų turėjusi geresnę kariuomenės vadevybę, tai būtų galėjusi daugiau ir geriau laikytis prieš vokiečių užpuolimą.

Lietuva pirk Ru-sijoje daug žibalo.

Telegrama iš Kauno praneša, kad Lietuva užpirkusi So vietų Rusijoje didelį kiekį benzino, žibalo, tepalų ir mašinių.

Lietuva norinti praplėsti su Sovietais savo prekybą.

Lietuvos Vyriausybės ekstra posėdis.

Telegramų agentūra „Havas“ iš Kauno praneša, kad praeitą sekmadienį, rugsėjo 17 dieną, sovietų Rusijos kariuomenė įsiveržus į Lenkiją Kaune buvo susauktas Lietuvos Ministrų Tarybos ekstra posėdis susidariusiai padėčiai aptarti.

Vokiečių lėktuvai bombardavo Vilnių.

Šeštadienį, rugsėjo 16 dieną 18 vokiečių lėktuvų bombardavo Vilniaus miestą. Vo

kiečių lėktuvai Vilniuje nu-metė apie 200 bombų. Bombardavimo pasekmėje žnuš-ta ir sužeista labai daug civili-tinų gyventojų. Taip pat pa-daryti dideli materialiniai nuostoliai.

Ministras Bizauskas priėmė Sovietų ir Vokietijos pasiuntinius.

Iš Kauno pranešama, kad rugsėjo 18 dieną Lietuvos užs. reikalų ministro pareigas einantis vice premjeras Bizauskas priėmė Sovietų Rusijos ir Vokietijos ministrus Lietuvoje, su kuriais urėjo svarbius pasitarimus.

— Šiomis dienomis išvyko į Maskvą vokiečių ekonominė delegacija, kuri derėsis su Sovietais dėl prekybos santykių praplėtimų.

— „Lietuvio“ kalendorių 1940 metams atroptai ruošiamas spaudai. Lietuviai biznie-riai, amatininkai, prekybininkai ir profesionalai turi pasiskubinti paskelbti savo firmas kalendoriuje.

Varios telegramas

— Noticia-se que morreu repentinamente na frente poloneza, o sr. Ernest Bohls, ajudante de campo do chanceler Hitler.

— O chefe do governo, sr. Deladier, regressou a Paris, depois de ter visitado o territorio allemão occupado pelas tropas francezas.

— O governo do Canada declarou estar prompto a declarar guerra a Russia.

— Fontes polonezas de Paris e Londres asseveram que as tropas polonezas estão offerecendo resistencia em todos os pontos em que incur-sionaram as forças rnsas, havendo sérios combates na região de Molodezeno.

— O ministro do Exterior da Lituania recebeu os representantes diplomaticos da Alemanha e da Russia.

Invansão da Polonia pelo exercito Sovietico.

O primeiro comunicado dado a publicidade pelo comandante das forças russas informa que a fronteira da Polonia foi transposta numa linha, indo desde o rio Zapalnaya Duna, na fronteira lituana, até o rio Dniester, na fronteira rumena. Foi fraca a resistencia poloneza diante da massa dos invasores, sendo occupadas pelo exercito russo as esações de Parafianovo e Tomo e a cidade de Voloschin, e attingida a povoação de Gruokoye na Russia Branca. Foi transposto o rio Niemo, sendo igualmente occupadas as povoações de Korolétse, Miapolonechski, Bar-novitch e Snov. A sudoeste da Ucrania foram tomadas Rowne Dubno, Zharazh, Tarnopol e Joloméa. A aviação russa derubou 7 aviões polonezes, a-prisionando outros 3 com as respectivas tripulações.

— Paskutinės žinios praneša, kad per laivo „Athenia“ katastrofą iš viso žuvo 160 žmonių, kurių tarpe daug Amerikos piliečių. Kelivinį laivą „Athenia“ karo pradžioje nuskandino vokiečių povandeninis laivas.

„LIETUVIS“ PARDUODAMAS IRSANTO ANDRĖ STOTYJE.

Pranešame lietuvių visuomenės žiniai, kad nuo rugpjūčio mėnesio pradžios „Lietuvis“ atskirais numeriais parduodamas ir Santo André stoties laikraščių kioske.

CHIROMANTE

Mme Sedefa
Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarimą. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimoje arba komercijoje? Turite kokių nepasisekimų, kurie jums kelia rūpesčių? Norite sugrąžinti savo draugystės asmenį, kuris nuo jūsų atsiskyręs? Norite pasilinti bilę kokią blygybę? Norite turėti geros kloties darbą? Yra kitokių nenugalimų kliūčių? Negaisdami kreipkitės į Mme. Sedefa, kuri suteiks gerų patarimų. Patarimas sąžiningas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapés, 262, bondė ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdien nuo 8 v. ryto iki 20 valandos, sekmadieniais taip pat.
Aplankykite, kad įsitikintumėte
Consulta 5\$000.

SPORTAS

Lithuanijos desimtmečio minėjimas — sekmadieni.

Dar kartą primename, kad Lithuanijos desimtmečio minėjimo pradžia įvyks sekmadienį, t. y. rugsėjo 24 d. Varžbos vyks Rhodia aikštėje, nuo Santo André geležinkelio stoties eiti reikia 3 minutes į Parque das Nações pusę. Pirmosios varžybos prasideda jau 8 valandą iš ryto, vadinas sportininkai turi išvažiuoti iš Luz stoties 7 val. 24 min. židrovams tinka traukiny 7 val. 57 min.: Pirmosios varžybos bus lengvosios atletikos, kur vyr. teisėju St. Ivanauskas, teisėjais — V. Rosenbergas, A. Majus, Lyn. Valbasys, Br. Šukevičius, St. Jurevičius ir J. Karolis.

10 val. 30 min. prasideda TIK „LIETUVI“ SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

krepšinis, kuris burtų keliu šiaip suporuotas: Vila Bela su Bom Retiro A; Bom Retiro B su Moca. Žaidimo puslaikis — 12,5 min. baigiamųjų — 15 min. Teisėjai. St. Ivanauskas ir J. Jurgilas.

12 val. pradžia futbolo varžybų. Burtų keliu suporuota Bom Retiro A x Vila Bela; Moka A x Parque das Nações; Parque A x Bom Retiro B ir Moka A lieka be žaidimo. Teisėjus skiria futbolo varžybų vadovas p. Val Rozembergas. Vėliau tarpu savio nugalėtojai suporuojami vėl burtų keliu. Baigiamo se rungtnės bus Lithuanijos rinktinės su Rhodia.

Sportininkai kviečiami į šią užmiestinę malonią iškylą vykti su giminėmis, draugais ir pažįstamais.

J. U-is.

Liudas Sakalinis.

Drasių Keltas

Laisvės kovose vyrų skynė Šviesesnį kelią ateitin.
Su šūkiu: „Kelki Gyvuok, Tėsyne!“
Visi mes veržėmės ugnin . . .

Žiaurių kovų, mirties laukuose,
Po darganom ir lietumi,
Arimuose ir apkasuos —
Viena gyvenom mintimi:

„Nevargsi tu, Tėvų šalele!
Visvien kos mums beteks patirt!
Lietuvis vieną žino kelią —
Laisvam gyvent, laisvam aumirt! . . .“

Ir priešų plienas sutrupėjo
Į savanorių krūtines!
Jų kraujas — rožėm pražydėjo
Po tėviškės laisvės žemės . . .

Anais laikais nedaug mūs buvo
Skurdžioj, nualintoj šaly,
Bet laisvė kėlė ir nežuvo
Nes gimė ji — drąsių širdy.

Audringi debesys padangėj
Kas dieną eina vis tamsyn . . .
Ryžtingi būkim, pasirengę,
Ir drąsiai žvelkim ateitin.

Mes ginsime tėvų šalelę
Vis viena, kas beteks patirt!
Visi mes žinom vieną kelią —
Laisviems gyvent, laisviems numirt! . . .

MŪSU LAIKRAŠČIO IGALIOTINIAI PIETU AMERIKOJE

Pranešame lietuvių išeivių visuomenės žiniai, kad įvairiose lietuvių kolonijose Pietų Amerikoje yra „Lietuvio“ įgaliotiniai, kurie įgalioti priimti laikraščio prenumeratas, aukas, platinti laikraštį ir t. t. Čia žemiau dedame tų įgaliotinių pavardes ir adresus:

BRAZILIJOJ
RIO DE JANEIRO: Jonas Ramanauskas, rua Bella Nr. 130. Atskirais numeriais laikraštį nusipirkti ir užsiprenumeruoti taip pat galima «Vilties» S-goje, rua Senador Dantes, 121 ir pas J. Adamavičių, Praça Cond. Paulo de Frontim, 32.

S. PAULO: Lietuvių mokyklose Mokoje, Vila Beloje ir Parque das Nações mok. St. Jurevičių. Pas p. H. Vagnerį J. Frizzo bankiniuose namuose, rua Maua, 20. Pas J. Baužį Vila Zelinoje (prie pat lietuvių bažnyčios). Be čia paskelbtų vietų laikraštis pavieniais numeriais parduodamas pas atskirus platintojus, įvairiuose laikraščių kioskuose ir «Lietuvio» redakcijoje, rua Bandeirantes, 474.

ARGENTINOJE
BUENOS AIRES: Antanas Vilitis, calle Cerrito, 1493 (Lietuvos Pasiuntinybės). BERISSO: Vincas Stundžia c. Napoles ir Lisboá kampas (Lietuvių mokykloje). Stasys Bigužas c. Nueva York, 4707.

URUGVAJUJE
MONTEVIDEO: Br. Savickas c. Rio de Janeiro, 87 (liet. mokykl.) ir St. Sulpicio c. calle Portugal, 4006 V. del Cerro.
Visi norintieji užsiprenumeruoti laikraštį, nusipirkti pavieniais numeriais ar gauti kokių nors informacijų, gali kreiptis pas aukščiau išvardintus mūsų įgaliotinius kam kur arčiau ir patogiau.

„LIETUVIO“ ADMINISTRACIJA.

ŠOFERIŲ MOKYKLA IR DESPASANTAS

Išrūpina leidimus, automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš estado ir municipalinių įstaigų, rašo įvairius prašymus, išrūpina dokumentus so feriams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, įgauna pasarus vizas ir naturalizacijos dokumentus. SVETIMSALIULEGALIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus.

J. GRAGNANO & IRMAOS
Rastinė: Rua Lib. Badaró, 314
Sobreloja-sala 6 tel. 2-6974

Soferių mokykla:
Av. Rangel Pestana, 1010.

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujasių lietuviškų knygų — romanų, apysakų, dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokštelių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių sienas gražiais paveikslais ir lietuviškų vyčių. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto ženklą už 400 reisų. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETUVIS“, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksusiniams autobusais. Autobusai puikiaiusiai įrengti. Minkštos sėdynės, tualetas, W. C., radio, baras ir t. t.

Pakeliui sustoja Taubatė, Guaratingueta, Bananal ir Poso Seco. Bilietas tik 65\$000. Į ten ir atgal 110\$000. Iš S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v. vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5 val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIRO.
Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties)
Tel. 5-7795 S. Paulo.
Rto: Av. Rio Branco, 9° andar sala 338 Tel. 23-2558.

Duodu Muziką Pamokas

Norintieji išmokti pianu ar lietuviškomis lėmimis, prašomi kreiptis kuriuo laiku siuo adresu:

Rua da Graça, 40
K. GUDAVIČIUS
Muzikos ir dainavimo mokytojas.

MEDŽIO APDIRBIMAS DIRBTU

Medžio apdirbimas, durys, baldai, namų priemonės, k. Lietuviams didesnis laida. Kainos prieinamos, žingas patarnavimas.

VILA PRUDENTE, RUA PACHECO, 90-a. Tel. 44-448

BARAS IR RESTORANAI „Leão“

Av. S. João, 284 (prie Centralinio) Tel. 44-488

Puiki virtuvė. Šilti valgiai, kokią valandą. Kainos labai žemos.

Canja especial 1\$500
Brhama Chop.

VIETINEI STAMBAI REIKALINGI

2 PRITYRĘ BIZNIERIAI PANELES SIUVĖJOS

pardavimai labai lengvi sąlygomis vyriškų bei moteriškų rūbų, avalynės, baldų ir kitų reikmenų. Kainos nuo 9 1/2 iki 11 1/2 val. p. piet į „Bolsa“, rua Lib. Badaró, 94 6° andar.

SKELBIMAI TIES TIK „LIETUVI“